

Ühistu roll liikmete finantsnõustamises ja võlgade restruktureerimises

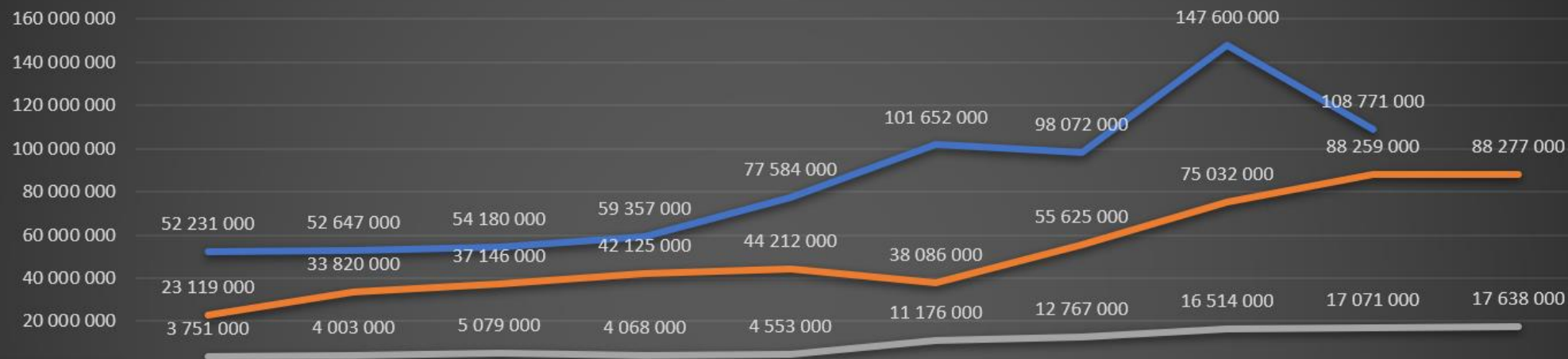
10. oktoobril 2024
EPA mess
Sven Padjus

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Lühidalt KEVILI ühistust:

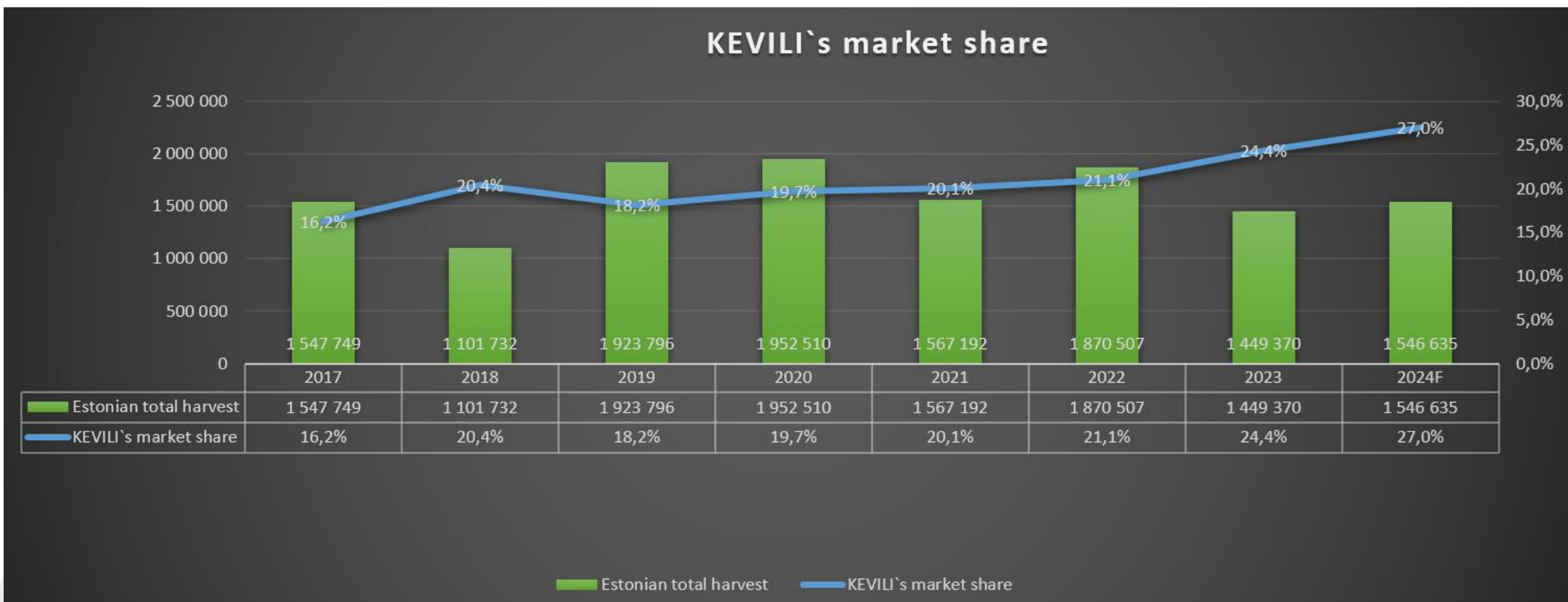
KEVILI arvudes

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 8 kuud
käive	52 231 000	52 647 000	54 180 000	59 357 000	77 584 000	101 652 000	98 072 000	147 600 000	108 771 000	74 741 000
bilansimaht	23 119 000	33 820 000	37 146 000	42 125 000	44 212 000	38 086 000	55 625 000	75 032 000	88 259 000	88 277 000
omakapital	3 751 000	4 003 000	5 079 000	4 068 000	4 553 000	11 176 000	12 767 000	16 514 000	17 071 000	17 638 000
puhaskasum	482 000	150 000	900 000	-446 000	305 000	1 983 000	1 069 000	2 578 500	306 000	651 000
liikmete arv	138	142	150	156	158	152	154	175	180	180
ha (osamaksed)	66 100	67 900	71 700	74 500	75 400	72 700	73 600	86 400	88 000	88 000
töötajate arv	23	26	29	28	30	34	36	40	41	49

Maa meid toidab

Lühidalt KEVILI ühistust:

Maa meid toidab

Kuidas me läbi KEVILI ühistu oma liikmeid finantseerime?

Meie peamiseks finantseerimistooteks on sisendite müügil **kuni 360 päevase maksetähtaja võimaldamine**.

Erinevalt konkurentidest ei peida me müüdavate sisendite maksetähtaja finantskulu toote hinna sisse.

Alates 01. oktoobrist 2023 on kõik osamaksud (73% liikmetest) tasunud liikme finantseerimise intress 5,6% aastas ning kui liikme osamaksud on ajatatud (27% liikmetest), siis on tema finantseerimise intress 1% kallim ehk 6,6% aastas.

Näide:

KEVILI finantseerimise lahendus:

arve on koostatud	maksetähtaeg	maksetähtaeg päevades	kauba lõpphind	tegelik finantskulu kuus	maksetähtaja intress
10.10.2024	24.10.2024	14	100 000	0	0%
10.10.2024	05.10.2025	360	100 000	467	5,6% aastas
10.10.2024	05.10.2025	360	100 000	550	6,6% aastas

Äriettevõtte finantseerimise lahendus:

arve on koostatud	maksetähtaeg	maksetähtaeg päevades	kauba lõpphind	tegelik finantskulu kuus	maksetähtaja intress
10.10.2024	24.10.2024	14	100 000	0	0%
10.10.2024	20.12.2024	70	101 600	700	8,3% aastas
10.10.2024	05.10.2025	360	108 400	700	8,3% aastas

Maa meid toidab

Mis saab siis, kui liige ei suuda tähtajaks arveid tasuda?

Variant A. Arvete ajatamine ehk maksetähtaegade edasi lükkamine.

(+) liikme vaates mugavusteenus ehk ühistu lahendab omaltpoolt probleemi justkui hetkega ära;

(-) rakendame arvete ajatamisel liikmele topelt intressi (vastavalt siis 11,2% või 13,2% aastas) ehk tegelikult pole liikme vaates tegemist finantsiliselt jätkusuutliku lahendusega. Põhjus: KEVILI enda rahavood ja panga poolt võimaldatud finantseerimise üldlimiit ei võimalda ühistul vormistada „piiramatus“ mahus arvete ajatamisi. Liikmel peab olema endal huvi leidmaks pangast ja/või MES`ist pikaajaline jätkusuutlik finantseerimislahendus. Näiteks käesoleval aastal on **umbes pooled ajatatud arved spekulatiivsed** ehk põllumehed ootavad ja loodavad paremaid vilja müügihindu (eelmisel aastal oli ca 1/3 ajatatud arvetest spekulatiivsed);

(-/+) oleme valmis tegema topelt intressi osas vastutulekuid, kui liige pandib oma kohustuste tagatiseks ühistu kasuks omandis olevaid maid.

Üldiselt nõustame liikmeid jätkusuutliku finantseerimislahenduse leidmisel (tavalised panga finantseerimistooted; MES`i poolsed kriisilaenu meetmed ja/või põllumaa kapitalirendi tingimused).

Variant B. Liikmelisuse lõpetamine ning kohustuste tasaarveldus.

(+) ühistu liikmelisus on võimalik lõpetada, peale mida saame tasutud osamaksete ning Ringlusfondi ja **liikme kasumi konto** (ARKA konto ehk arvestuslik kasumikonto) summad liikme kohustustega tasaarveldada.

Erinevalt äriettevõtetest peame arvestust iga liikmega tehtud äritehingu osas ning liikme tehingutelt teenitud kasumi summa (ARKA) maksame liikmele ühistust lahkumisel välja või siis tasaarveldame tema kohustustega ühistu ees. Liikmetele jaotatava kasumi arvestamise määr kinnitatakse üldkogu otsusega, kuid see on vahemikus 75%-89% KEVILI aastasest puhaskasumist (11%-25% kasumist läheb KEVILI reservkapitaliks).

Antud äriloogika võimaldab kaasata uusi liikmeid ning soodustab ühistu ja liikmete vahelist äritegevust.

Saladused, mis pole tegelikult saladused.

Kõige paremat finantsnõu saab üldjuhul pangast ja seda tasuta.

Eesti ühitud ei suuda tegelikult finantsiliselt raskustes liikmetele pikaajaliselt jätkusuutlikuid ehk soodsaid restruktureerimislahendusi pakkuda. Seda suudaksid rahvusvahelised äriettevõtted, aga nad ei tee seda ehk ma pole kuulnud, et ka tagatiste seadmise korral oleks keegi valmis pakkuma võlgade ajatamisel intressi $< 8,5\%$ aastas.

Miks tõmbab pank kliendil keerulises olukorras vaiba alt?

Regulaator on kehtestanud mängureeglid ning pank ei saa neid reegleid muuta.

Näide: piima hind langeb tootja jaoks omahinna lähistele => piimafarm küsib pangast 6. kuuks maksepuhkust => pank lisab kliendile restruktureerimise märke. Juhul kui 6. kuu möödumisel pole hind tõusnud ning oleks vaja maksepuhkust pikendada, siis teistkordselt lepingu restruktureerimisel (tegelikult 2. aasta jooksul) tuleb pangal kliendi põhiselt arvestada 50% provisjoni.

COVID-19 ajal (2020a kevad) kehtestas regulaator moratooriumi, mis lubas kõigil pankade klientidel saada kuni 6. kuuks põhiosa maksepuhkust, ilma et pank oleks pidanud lepingutes restruktureerimise märke lisama.

Lahendus: sellises olukorras (korduvad lepingute restruktureerimised ~2a jooksul) aitab kodupanga vahetus ehk kohustuste refinantseerimine teise panka.

Lisaks peamised põhjused, miks „pank on paha“:

1. Tegelikult on ettevõtte omanik ja/või tegevjuht probleemne (nt karistused, pettused ja muud rikkumised), aga pank ei julge seda kliendile otse välja öelda;
2. Probleemne sektor. Põllumajandussektor on pankades **roheline**, aga nt seakasvatajatel on siiski ülimalt keeruline pangast finantseerimislahendusi saada (põhjus: mitmed Eesti seakasvatajad on olnud $> 10a$ keerulises seisus);
3. Panga kliendihaldur on saamatu. Lahendus: küsi halduri vahetust!

Maa meid toidab

PÕLLUMEESTE ÜHISTU KEVILI

Maa meid toidab

Täna tähelepanu eest !

PÕLLUMEESTE ÜHISTU KEVILI

Turu 34, 50104 Tartu
kevili@kevili.ee

www.kevili.ee

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse